

Program "Prywatyzacja podmiotów komunalnych"
finansowany ze środków PHARE oraz Ministerstwa
Skarbu Państwa

Szanowni Państwo;

Chciałbym wyrazić głęboką satysfakcję z faktu uczestniczenia w dzisiejszej konferencji, będącej świadectwem uruchomienia projektu "Prywatyzacja podmiotów komunalnych", finansowanego ze środków programu Phare 2001 oraz współfinansowanego przez Ministerstwo Skarbu Państwa oraz beneficjentów projektu.

Pragnę wyrazić podziękowanie wszystkim osobom, instytucjom i organizacjom, które przyczyniły się do rozpoczęcia realizacji projektu, tj. przede wszystkim Unii Europejskiej, będącej dawcą głównej części środków finansowych, z których finansowany jest projekt, a także Fundacji "Fundusz Współpracy", dzięki któremu pomyślnie zrealizowana została procedura przetargowa wyłaniająca wykonawcę projektu oraz oczywiście wszystkim jednostkom samorządowym oraz podmiotom komunalnym, które zdecydowały się wziąć udział w tym przedsięwzięciu.

Ministerstwo Skarbu Państwa jest jedyną jednostką administracji centralnej, która może inicjować proces przekształceń własnościowych w sektorze podmiotów komunalnych. Analiza działań podjętych przez gminy oraz procesów transformacji strukturalnej i własnościowej w sektorze komunalnym wyraźnie wskazuje na konieczność wsparcia tego procesu ze strony Ministerstwa Skarbu Państwa w celu przyspieszenia działań prywatyzacyjnych i restrukturyzacyjnych koniecznych do stworzenia otoczenia rynkowego w sektorze komunalnym. Ważną kwestią jest także potrzeba oparcia polityki władz lokalnych w obszarach konkretnych usług komunalnych na ogólnych zasadach wypracowanych przez państwa członkowskie UE.

W roku 1990 w Polsce dokonała się reforma ustrojowa przywracająca instytucję samorządu terytorialnego. W nowelizacji obowiązującej wówczas Konstytucji gminom (podstawowym jednostkom samorządu terytorialnego posiadającym osobowość prawną) zagwarantowano prawo własności i inne prawa majątkowe, określając je jako mienie komunalne. Model zakresu działania gminy i jej zadań oraz zasady prowadzenia przez nią gospodarki określone zostały w ustawie z roku 1990 o samorządzie gminnym i w ustawie z roku 1996 o gospodarce komunalnej. Gminy musiały wybrać odpowiednią formę prawną i organizacyjną dla działalności gospodarczej, konieczną do wypełniania ich zadań. W przypadku większości gmin wybór formy organizacyjnej i prawnej nie wynikał z przesłanek ekonomicznych lub też opierał się na doraźnych korzyściach płynących z jego przyjęcia.

Restrukturyzacja sektora usług komunalnych również nie została w pełni przeprowadzona, nie stworzono też konkurencyjnego otoczenia w tym sektorze. Prywatyzacja podmiotów komunalnych nie

była realizowana w znaczącym stopniu, będąc zwykle zastępowana komercjalizacją. W rezultacie, w sektorze komunalnym napotykamy na rozmaite formy organizacyjne i prawne nie zawsze dobrze odpowiadające charakterowi realizowanych zadań oraz efektywności ich wykonania.

Modernizacja gospodarki i jej restrukturyzacja jest warunkiem koniecznym dla stabilnego wzrostu gospodarczego. Jest ona również niezbędna, aby wprowadzić mechanizmy wolnego rynku w sektorach, które od razu będą konkurować na wewnętrznym rynku UE. Z tego powodu Rząd RP uważa przekształcenia własnościowe za podstawowy warunek, który musi zostać spełniony, aby dopełnić polską transformację systemową. Głównym zadaniem, wobec którego stoi dzisiaj prywatyzacja, to poprawa efektywności i konkurencyjności podmiotów gospodarczych zarówno na rynkach krajowych jak i zagranicznych. Proces prywatyzacji przyczynia się do stałego wzrostu udziału sektora prywatnego w polskiej gospodarce. Charakteryzuje się on większą aktywnością i elastycznością działania niż sektor państwowy.

Nadchodząca integracja Polski z UE zmusza do przyspieszenia takich przygotowań w przedsiębiorstwach państwowych i podmiotach komunalnych, które umożliwią im funkcjonowanie na Wspólnym Rynku UE. Te przedsiębiorstwa przejdą w nadchodzących latach proces prywatyzacji, a więc jeden z najważniejszych czynników warunkujących ich konkurencyjność na rynku UE będzie już zrealizowany. Jednakże małym i średnim firmom państwowym i komunalnym należy również zapewnić dodatkową wiedzę i informacje na temat działania i konkurowania w gospodarce rynkowej.

Ogólne cele projektu "Prywatyzacja podmiotów komunalnych" są następujące:

- Poprawa konkurencyjności podmiotów komunalnych;
- Przygotowanie podmiotów komunalnych do działania na Wspólnym Rynku UE.

Celem szczegółowym jest natomiast prywatyzacja 150 podmiotów komunalnych lub pełne przygotowanie tych podmiotów do prywatyzacji.

Realizacja celów ogólnych będzie wymagała od wykonawcy projektu osiągnięcia następujących rezultatów:

- Opracowanie koncepcji prywatyzacji dla każdego ze 150 podmiotów komunalnych, a następnie prywatyzacja podmiotów;
- Opracowanie planu restrukturyzacji (w razie potrzeby), a następnie przeprowadzenie restrukturyzacji;
- Zapewnienie aktywnego uczestniczenia podmiotów komunalnych i jednostek samorządu terytorialnego w procesie prywatyzacji.

Ministerstwo Skarbu Państwa jako inicjator i koordynator projektu oczekuje od jego beneficjentów zaangażowania w jego realizację, która może dla nich stanowić szansę na poprawę konkurencyjności i zapewnienie trwałej obecności w integrującej się z Unią Europejską polskiej gospodarce. Realizacja projektu ułatwi samorządom terytorialnym przeprowadzenie procesów restrukturyzacji i prywatyzacji oraz znacznie obniży koszty realizacji tych procesów.